

strategi for NHO-
fellesskapet 2004-2013

Forord	3	NHO og myndighetene	20
Grunnlag og forutsetninger	4	Hvorfor arbeider NHO med dette?	21
Vårt oppdrag	4	Dette betyr blant annet	21
Vår strategiske utfordring	4	Hvordan er situasjonen i dag?	21
Konsekvenser for NHO	5	Hva må NHO gjøre med det?	23
Vårt grunnsyn	6	Hva har vi oppnådd de siste 2-3 år?	24
Visjon for Norge 2013	8	Hva arbeider vi med nå?	25
NHOs medlemsgrunnlag	10	Her skal vi være om 2-3 år	26
Her skal vi være om 2-3 år	11	Her skal vi være i 2013	27
Her skal vi være i 2013	11	NHO og opinionen	28
NHO og de ansatte i medlemsbedriftene	12	Hvorfor arbeider NHO med dette?	29
Hvorfor arbeider NHO med dette?	13	Dette betyr blant annet	29
Dette betyr blant annet	13	Hvordan er situasjonen i dag?	30
Hvordan er situasjonen i dag?	14	Hva bør endres?	31
Hva må NHO gjøre med det?	15	Hva har vi oppnådd de siste 2-3 år?	32
Hva har vi oppnådd de siste 2-3 år?	16	Hva arbeider vi med nå?	33
Hva arbeider vi med nå?	17	Her skal vi være om 2-3 år	34
Her skal vi være om 2-3 år	18	Her skal vi være i 2013	35
Her skal vi være i 2013	19	NHOs organisasjon	36
		Bakgrunn	37
		Her skal vi være om 2-3 år	38
		Her skal vi være i 2013	39

FORORD

NHO skal arbeide med saker som er viktige for medlemsbedriftene og for samfunnet. Derfor må vi kjenne medlemsbedriftenes prioriteringer. Og derfor må NHO bygge sitt arbeid på kunnskap om nasjonale og internasjonale utviklingstrekk som påvirker bedriftene og samfunnet rundt oss; på kortere og lengre sikt.

Den nye strategien for NHO-felleskapet er utviklet med bred deltakelse fra NHOs tillitsvalgte. Arbeidet har strukket seg fra Hovedstyrets policymøte i september 2002 frem til strategien ble vedtatt av Hovedstyret 19. november 2003. Det sikrer medlemsforankringen.

Strategien bygger på vurderinger av hva som vil være viktige saker for norsk næringsliv og Norge. De strategiske målene tydeliggjør NHOs prioriteringer og forslag til løsninger på viktige områder.

Hovedstyret har vedtatt strategiske mål på kort og lang sikt. Mens de langsiktige målene i 2013 viser hvilken retning NHO ønsker for samfunnsutviklingen, utgjør de kortsiktige målene for 2004 og 2005 organisasjonens handlingsprogram for de neste to årene.

Strategien bygger på tre hovedrelasjoner i NHOs arbeid:

- NHO og de ansatte i medlemsbedriftene
- NHO og myndighetene
- NHO og opinionen

Når strategiens struktur bygger på NHOs relasjoner til andre grupper i samfunnet, underbygger dette at NHO skal være en kommuniserende organisasjon. Gjennomføringen av strategien må derfor ses i sammenheng med vår visjon om at NHO skal vekke nye tanker, og de fire kjerneverdiene for NHOs arbeid: modig, troverdig, tilgjengelig og samspillende.

19. november 2003

Jens Ulltveit-Moe
President

VÅRT OPPDRAG

Næringslivets Hovedorganisasjon er dannet av og for medlemsbedriftene. NHO skal arbeide for medlemmenes interesser. Det vi arbeider for, skal også være i samfunnets interesser. Verdiskaping og velferd er uløselig knyttet sammen.

NHO skal gjøre det medlemsbedriftene ser seg tjent med å få utført i fellesskap. Vi skal ikke utføre oppgaver som best kan utføres av bedriftene selv eller av det offentlige.

4

VÅR STRATEGISKE UTFORDRING

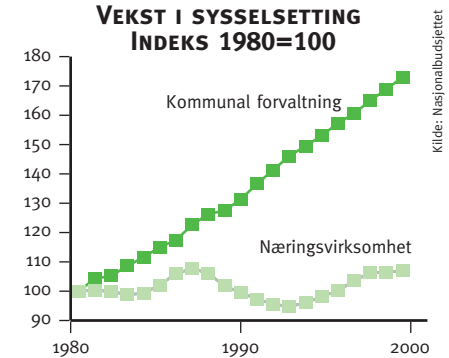
I likhet med alle industrialiserte land møter Norge nye utfordringer som følge av økt internasjonal handel. Kommunikasjon, handel og investeringer foregår på tvers av nasjonalstatens grenser. Bedriftene sprer sin virksomhet til flere land og blir del av en internasjonalisert nettverksøkonomi.

Individorienteringen, med bl.a. økt mangfold og valgfrihet, er i enda sterkere grad enn tidligere blitt det dominerende verdisetet.

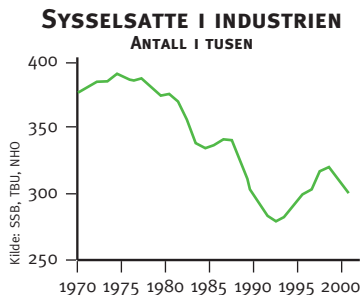
Disse endringene utsetter bedriftene for nye og raskt skiftende utfordringer. Samtidig utvides deres handlingsrom. Norsk verdiskaping og

velferd er avhengig av at bedrifter, både norske og utenlandske, finner det attraktivt å velge Norge som lokaliseringssted for sine investeringer.

I en globalisert økonomi er det vanskelig for høykostland som Norge å konkurrere når det gjelder sterkt arbeidsintensiv produksjon. Norge står overfor den samme utfordring som andre vestlige land når det gjelder å skape og tiltrekke seg nye og eksisterende forsknings- og kunnskapsbaserte bedrifter. En svært kompetent arbeidsstyrke er et fortrinn for Norge. Samtidig er innsatsen innen innovasjon, forskning og utvikling lav sammenlignet med andre land.

I andre land tvinger den økonomiske situasjonen frem reformer for å øke effektivitet og produktivitet i både offentlig og privat sektor. Norges oljeinntekter gjør at vi i stedet bevilger oss et økende forbruk og får knapphet på arbeidskraft. Samtidig kamuflerer oljeøkonomien behovet for reformer, eller gjør det mulig å utsette slike reformer.

Konkurransetsatt næringsliv i Norge er under sterkt press.

Dette utfordrer NHO på fire hovedområder:

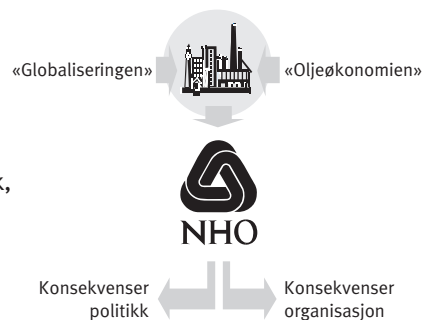
- *Næringspolitikken*, der vekst i konkurransetsatte fastlandsnæringer er nødvendig for å møte fremtidige utfordringer.
- *Arbeidslivspolitikken*, der en sentral forutsetning er at konkurransetsatt næringsliv skal sette norm for lønnsdannelsen.
- Arbeidet for økt forståelse for betydningen av konkurransetsatt næringsliv.
- Vårt medlemsgrunnlag, som påvirkes av tilbakegangen i konkurransetsatt næringsliv.

KONSEKVENSER FOR NHO

Den strategiske utfordringen beskriver hvordan globaliseringen og den særnorske oljeøkonomien berører bedrifter som er lokalisert i Norge. NHO skal arbeide for best mulig vilkår for verdiskaping i Norge og for medlemsbedriftenes interesser. Medlemsbedriftenes utfordringer får konsekvenser for NHO på to hovedområder:

- For utformingen av NHOs politikk på områdene arbeidslivspolitikk, næringspolitikk og i forhold til opinionen.
- For hvordan vi organiserer NHO-felleskapet, og for måten vi arbeider på.

Vårt grunnsyn

VERDIER OG VERDISKAPING

Mennesker trenger både materielle og immaterielle verdier. Slike verdier kan skapes i individet selv, i familien, i det sivile samfunn, i offentlig sektor og i næringslivet – eller i samspill mellom disse. Næringslivet bidrar med materielle verdier i form av varer, tjenester og økonomisk verdiskaping, og det bidrar med immaterielle verdier i form av trygghet, personlige utviklingsmuligheter og tilhørighet. Ytringsfriheten, meningsmangfoldet, åpenheten og gjennomsiktigheten i næringsliv og offentlig forvaltning er grunnlaget for et demokratisk, velfungerende samfunn, preget av tillit, respekt, ærlighet og toleranse. Men intet samfunn kan overleve uten et livskraftig næringsliv.

6

NÆRINGSLIVETS OPPGAVE

Næringslivets oppgave er å skape, tilby og omsette varer og tjenester, samtidig som det skapes en økonomisk merverdi. Denne merverdien kommer eiere og ansatte til gode, den muliggjør nyinvesteringer og nyskaping, og den bidrar til å finansiere velferd og verdiskaping i alle deler av samfunnet.

BEDRIFTENES OPPGAVE

Den enkelte bedrift kan bare fylle sin oppgave dersom den er offensiv og lønnsom over tid. Hovedmålet for den enkelte bedrift er derfor å produsere og distribuere varer og tjenester på en mest mulig effektiv måte, slik at det på lang sikt kan skapes et størst mulig overskudd. I en

tid med stadig sterkere konkurranse innebærer dette et krav om kontinuerlig forbedring. Slik er bedriftene drivkraft for nyskaping og forbedring i resten av samfunnet.

BEDRIFTENES ANSVAR

Skal bedriftene fylle sin oppgave og ta ansvar, forutsetter det at også myndighetene tar ansvar for bedriftenes rammebetingelser. Bedriftene gjør seg fortjent til tillit ved bl.a. å virke innenfor gjeldende lov- og regelverk og ved å ta hensyn til sine medarbeidere, kunder og samfunnet for øvrig.

Innad har bedriftene et ansvar for helse, miljø og sikkerhet og for å legge til rette for etisk adferd, gode arbeidsordninger og kompetanseutvikling.

Utad har bedriftene et ansvar som forutsetter et reflektert forhold til etikk, herunder bl.a. miljø og menneskerettigheter.

MYNDIGHETENES ANSVAR

Skal bedriftene fylle sin oppgave og ta ansvar, forutsetter det at også myndighetene tar ansvar for bedriftenes rammebetingelser.

Bedriftene vil lykkes best dersom de kan opptre i en velfungerende og åpen markedsøkonomi med internasjonalt konkurransedyktige rammebetingelser og i et klima som stimulerer enkeltmenneskers skaperkraft, konkurranse og det private og aktive eierskap.

GJENSIDIG AVHENGIGHET

Avhengigheten mellom bedriften og det øvrige samfunn er altså gjensidig. Bedriftene bidrar gjennom sin virksomhet til å skape grunnlaget for velferdssamfunnet og en god offentlig sektor. Samtidig er en effektiv offentlig sektor og et dynamisk og sosialt harmonisk samfunn en forutsetning for at bedriftene skal kunne fungere godt.

Visjon for Norge 2013

Konkurransetsatt næringsliv skal være reetablert som drivkraft i den økonomiske utvikling i Norge.

8

Den stagnasjon og nedbygging i konkurranseutsatt sektor som preget 2003 skal være snudd til optimisme, satsing og vekst.

Et flertall på Stortinget skal være enige om at statens budsjettpolitikk må være så stram at det gir grunnlag for å føre konkurranseutsatt næringsliv videre. Stramme budsjetter vil gi et konkurransedyktig rentenivå og en konkurransedyktig valutakurs.

I arbeidslivet skal inntektsoppgjørene ha gitt lønnsøkninger på samme nivå som hos våre handelspartnere.

Veksten i offentlig sektor skal være bremsset

kraftig opp. Lavere press på ressursene har gitt næringslivet tilgang på kompetent arbeidskraft. Offentlig sektor skal i større grad være åpen for konkurranse. Produksjonen av tjenester til innbyggerne er effektivisert. Samtidig utvikles ny privat næringsvirksomhet i den voksende servicesektoren.

I den økonomiske politikken skal det føres en forutsigbar skatte- og avgiftspolitik som ikke påfører norsk næringsliv større belastninger enn konkurrentene. Dette har bidratt til en positiv holdning til å satse på norske bedrifter, både blant eksisterende eiere og blant nye investorer

i inn- og utland. Tilgangen på egenkapital har derfor blitt god. Problemer og usikkerhet omkring næringslivets arbeidsvilkår overfor omverdenen er løst ved at Norge er blitt medlem av EU.

Det skal være en bred forståelse i opinionen for denne politiske kursen. Et betydelig flertall i befolkningen skal legge til grunn at næringslivets verdiskaping er en forutsetning for velferdssamfunnet. Folk godtar at dette må gjenspeiles i politiske beslutninger. Opinionen skal verdsette initiativ, arbeidsinnsats og nyskaping. Næringsliv og markedsøkonomi oppfattes som en viktig arena for at den enkelte kan virkeliggjøre sine egne drømmer og mål. Andelen av den norske befolkningen som har ønske og vilje til å etablere egen virksomhet skal være like høy som i andre land.

NHO skal ha befestet sin posisjon som det

viktigste redskap for at et samlet norsk næringsliv oppnår gode rammevilkår. NHO skal ha styrket stillingen som den klart største interesseorganisasjon i norsk arbeids- og næringsliv. NHO skal være kjent, opptre med stor autoritet og være respektert som en av de fremste aktører i norsk samfunnsliv. NHO skal ha stor slagkraft, basert på sterk oppslutning fra medlemmene, høy faglig kompetanse i organisasjonen og gode relasjoner med andre samfunnsaktører.

NHO-fellesskapet skal være attraktivt for både eksisterende medlemmer og nye medlemsgrupperinger som deler NHOs mål. NHO-fellesskapet skal være organisert slik at kapasitet og kompetanse er konsentrert om de viktigste oppgaver for å nå disse målene. Medlemmene skal oppleve at NHO-fellesskapets slagkraft henger sammen med et effektivt organisasjonsarbeid i hele fellesskapet.

NHOs medlemsgrunnlag

NHO er i dag den dominerende nærings- og arbeidsgiverorganisasjon i Norge. Medlemstallet var 1. januar 2003 16.436 medlemsbedrifter. Disse bedriftene sysselsetter 448.768 årsverk. Det store flertall av medlemsbedriftene i NHO, har færre enn 20 årsverk. Bak de 825 bedriftene som har flere enn 100 årsverk, står 237.452 årsverk.

NHOs medlemmer er bedrifter som driver næringsvirksomhet i konkurranseutsatte markeder.

Bedrifter hvor staten eller kommuner er eiere, hører naturlig hjemme i NHO så fremt de arbeider under vanlige konkurransemessige vilkår. Utviklingen har dessuten medført at virksomheter som tidligere var beskyttet gjennom særlige eierforhold eller skjermet av lovreguleringer, blir stadig mer markeds- og konkurranseekspontert. Dette gjør at også slike bedrifter finner en naturlig plass i NHO. Dersom virksomheter som ikke driver en slik næringsvirksomhet som her er beskrevet, søker om medlemskap i NHO, må de være innforstått med at NHO arbeider for å ivareta interessene til konkurranseutsatte bedrifter, og at dette ligger til grunn for NHOs politikk.

NHO er en organisasjon for små og store bedrifter over hele landet uansett bransje, forutsatt at disse gir sin tilslutning til NHOs grunnsyn.

HER SKAL VI VÆRE OM 2-3 ÅR:

- Vi har vedtatt en ny vervestrategi. NHO har styrket stillingen som den klart største nærings- og arbeidsgiverorganisasjonen i Norge.
- NHO-bedriftene kjennetegnes av etisk bevissthet, kvalitet og redelighet. Flere bransjer har utviklet ordninger med kvalitetsstempel for bedriftene.
- NHO har en aktiv og mer synlig småbedriftspolitikkk som gir de mindre bedriftene tilhørighet i organisasjonen.
- NHO er det sentrale miljø for aktive personlige eiere i Norge.

HER SKAL VI VÆRE I 2013:

- NHO er organisasjonen for et samlet norsk næringsliv.

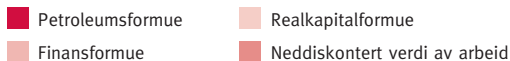

NHO og de ansatte i medlemsbedriftene

En organisasjon som arbeider for større frihet og mer ansvar for bedriftene, deres ansatte og ledere.

HVORFOR ARBEIDER NHO MED DETTE?

- NHO skal ivareta arbeidsgivernes interesser, gjennom å løse fellesoppgaver og gjennom service til medlemsbedriftene. NHO har en sentral rolle i fastlegging av overordnede rammer for lønnsutviklingen og rammebetingelser for hele arbeidslivet. Dette gir NHO en helt spesiell posisjon som deltakende aktør i norsk økonomi. Posisjonen gir NHO gjennomslagskraft også på andre områder.
- Internt i bedriftene er det godt samarbeid, men det finnes også motsetninger knyttet til bl.a. deling av overskudd og lønnsfastsettelse. Ansatte, ledere og eiere har et sterkt interessefellesskap knyttet til arbeidsplassen. NHO skal stimulere til vekst og produktivitet i bedriftene. NHO har et spesielt ansvar for å bistå bedriftenes ledere med å fylle arbeidsgiverrollen på en måte som skaper vekst for bedriftene.
- Kompetanseutvikling, et godt arbeidsmiljø og et mangfoldig og inkluderende arbeidsliv er viktig for de ansatte, for bedriftene og for samfunnet. NHO skal bidra til en slik utvikling av arbeidslivet.

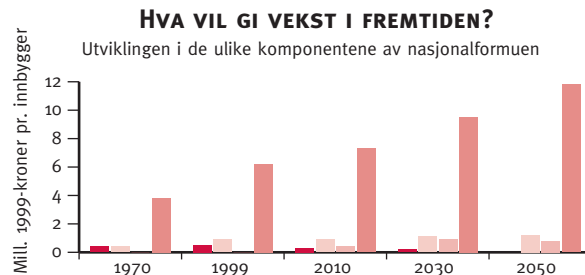
Kilde: Finansdepartementet

DETTE BETYR BLANT ANNET:

- En medlemsbedrift i NHO skal tilby sine medarbeidere ordnede arbeidsforhold.
- NHO skal bidra til løsninger fremfor konfrontasjon, men også sette foten ned når det er nødvendig. Løsninger bør finnes lokalt heller enn sentralt.
- NHO skal ha direkte kontakt med medlemsbedriftene, og tilby juridisk rådgivning, advokatbistand og rådgivning om kompetanseutvikling og arbeidsmiljø.
- NHO skal samordne interesser mellom bedrifter og på tvers av bransjer.
- NHO skal ha et ryddig forhold til, og en sentral rolle blant, de andre arbeidsgiverorganisasjonene, i forhold til arbeidstakerorganisasjonene og overfor myndighetene.

13

NHO og de ansatte i medlemsbedriftene

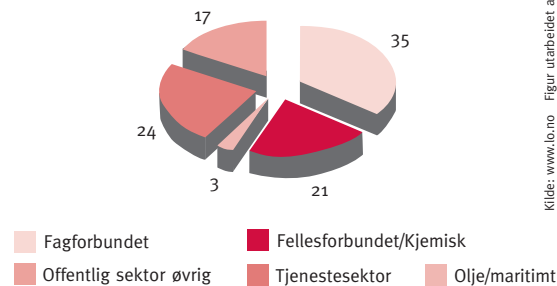

HVORDAN ER SITUASJONEN I DAG?

- NHO har en nasjonal hovedrolle når det gjelder lønns- og arbeidsvilkår både som forhandlingspart og i forhold til politiske beslutningssystemer.
- Arbeidsgiverservice er et bærende element i NHOs tilbud til medlemsbedriftene. Dette gjelder både bedrifter med og uten tariffavtaler.
- Medlemsbedrifter med tariffavtaler organiserer nesten 80 prosent av de ansatte i NHO-området. Likevel har mindre enn halvparten av NHOs medlemsbedrifter tariffavtale, og andelen er synkende.
- LO har vært en organisasjon med sterk forankring i konkurranseutsatt industri. Utviklingen går i retning av en organisasjon med tyngdepunkt blant offentlig ansatte. Samtidig er det blitt et mangfold av organisasjoner i arbeidslivet. Så langt har NHO holdt fast ved det tradisjonelle, tette samarbeidet med LO, som i perioder har ført til moderate lønnsoppgjør. Samarbeidet har også resultert i kostbare sosiale reformer, som avtalefestet pensjon og den femte ferieuken. NHOs medlemsbedrifter med tariffavtaler betaler til enkelte samarbeidstiltak i tillegg til medlemskontingent.

MEDLEMSGRUPPER I LO

Prosent av totalt medlemstall = 850.000

HVA MÅ NHO GJØRE MED DET?

- Bedriftene må få økt innflytelse over lokale lønns- og arbeidsvilkår. Sentrale oppgjør skal ikke brukes til lønnsutjevning. Oppgjørenes profil må fastsettes på bedriften. Det må gis lokal handlefrihet til å fravike sentralt fastsatte rammer.
- Det må bli økt forutsigbarhet og langsiktighet. Avtaleperiodene bør være minst tre år.
- NHOs ressursbruk på arbeidsgiverområdet må dreies i retning av mer service til den enkelte bedrift. Dette styrker mulighetene for gode lokale løsninger.
- NHO-fellesskapet må fremstå mer samordnet og med klare prioriteringer. NHO må i sterkere grad initiere og utvikle egne forslag og tiltak for en helhetlig arbeidslivspolitik.
- NHO må velge samarbeidspartnere etter sak. De etablerte, løpende fellesprosjektene med LO erstattes av saksrettet samarbeid på aktuelle områder. NHO må også samarbeide med andre organisasjoner.
- Tariffavtalene må ikke utvikle seg til å bli en konkurranseulempe for NHO-bedriftene.

HVA HAR VI OPPNÅDD DE SISTE 2-3 ÅR?

- Økt forståelse for at et lønnskostnadsnivå 30-35 prosent høyere enn handelspartneres ikke er bærekraftig.
- Noe mer moderat lønnsutvikling, først og fremst lokalt, har gitt et viktig bidrag til lavere rente og kronekurs.
- Tilslutning til forslag om å styrke konkurranseutsatt næringslivs rolle i lønnsoppgjørene, innstilling fra Holden II.
- Forhindret økt arbeidsgiverperiode ved permitteringer. Midlertidig utvidelse av permitteringsperioden for en rekke bransjer.
- Forhindret økt arbeidsgiverperiode i sykelønn, og var pådriver for intensjonsavtalen om et inkluderende arbeidsliv (IA).
- Fått innført mer fleksible regler for tjenestepensjon.
- Delvis gjennomslag for regelendringer som begrenser bruken av Avtalefestet pensjon.
- Økt fleksibilitet for bruk av overtid.

HVA ARBEIDER VI MED NÅ?

- Hovedutfordringen for NHO er arbeidet for et mer konkurransedyktig lønnsnivå i Norge, og komme nærmere nivået hos våre handelspartnere ved hovedoppgjøret i 2004.
- Bistå bedriftene i å utforme større del av lønns- og arbeidsvilkår lokalt.
- En ny arbeidslivslovgivning som sikrer tilstrekkelig fleksibilitet og likeverdige konkurranseforhold sammenlignet med andre land.
- Utvikle forslag til en ny sosial- og velferdspolitik som legger vekt på økt deltakelse i arbeidslivet på basis av funksjonsevne.
- Rekruttere flere bedrifter som IA-virksomheter.
- En felles ordning med innskuddsbasert pensjon vil bli tilbudt NHOs medlemsbedrifter.
- En mer fleksibel fagopplæring.
- Utvikle system for dokumentasjon av realkompetanse.
- Rekruttering og fagopplæring for ungdom.
- Få flere kvinner i ledelse og styre av bedriftene. Gjennomføre prosjektet «Female Future».
- Styrke integrering av innvandrere i arbeidslivet.

HER SKAL VI VÆRE OM 2-3 ÅR:

- Lønnskostnadsnivået i forhold til våre handelspartnere er tilbake til nivået i 2000.
 - Vi forhandler mer lokalt.
 - Prinsippet om minstelønn har overtatt for prinsippet om normallønn.
 - Ikke lavtlønnstillegg i sentrale lønnsoppgjør.
 - Tariffavtaler inngås for tre år.
 - Tjenestepensjoner er et anliggende for enkeltbedrifter og ikke en del av tariffavtaler.
- Økt kjennskap til innskuddsbaserte ordninger.
- Hovedavtalen med LO er vesentlig forenklet.
- Vi har økt kontakten med andre hovedsammenslutninger enn LO.
- NHO samarbeider mer forpliktende med andre arbeidsgiverparter, også i offentlig sektor.
- Generelle fellesskapsordninger mellom NHO og LO er erstattet av mer målrettede samarbeidsprosjekter med LO og andre organisasjoner.
- Sykefraværet er redusert med 20 prosent. IA-avtalen føres videre. Minst 80 prosent av ansatte i NHOs medlemsbedrifter arbeider i en IA-bedrift.
- Betydelig økt andel kvinner i NHO-bedriftenes ledelse, som også danner grunnlag for økt mangfold i allmennaksjeselskapenes styrer.
- I-bedrift (Ungt Entreprenørskap), Partnerskapsavtaler og Migra-norsk etablert som del av introduksjonsprogram for innvandrere.

HER SKAL VI VÆRE I 2013:

- Høyt kvalifisert arbeidskraft utgjør norske bedrifters fremste fortrinn i en stadig sterkere global konkurranse.
- Lønnsutviklingen i Norge er internasjonalt konkurransedyktig sammenlignet med våre handelspartnere.
- NHO og de ansattes organisasjoner har en felles forståelse av at norsk økonomi ikke kan skille seg vesentlig fra andre lands.
- Bedriftene har selv ansvaret for lønnsdannelsen og fastsettelse av arbeidsvilkårene. Bedriftene forhandler lønns- og arbeidsvilkår innenfor de fire kriterier (bedriftens økonomi, produktivitet, fremtidsutsikter og konkurranseevne). Arbeidslivet bygger på tillit og samarbeid mellom ansatte og ledere i bedriften.
- Sentralt fastsettes grunnivå for lønnsutviklingen, lovverk, hovedavtale og andre avtaler med de ansattes organisasjoner. Det er frihet til å gjøre lokale tilpasninger.
- Gjensidig tillit, lokal frihet og ansvar fremmer et mer inkluderende arbeidsliv. Ikke minst de eldres arbeidskraft er i bruk utover tidligere aldersgrenser for pensjon.
- NHOs medlemsbedrifter ligger i fremste rekke som pådrivere for samarbeidsformer som øker verdiskapingen i bedriften. Arbeidsmiljøarbeidet brukes som strategisk virkemiddel i bedriftsutvikling.
- Et større mangfold i NHO-bedriftenes ledelse og styrer bidrar til å styrke lønnsomheten.
- Styrke integrering av innvandrere i arbeidslivet.
- En yrkesdeltakelse for innvandrere som er på nivå med resten av befolkningen.

NHO og myndighetene

En organisasjon som arbeider for et godt, nyskapende og kreativt næringsklima og best mulig vilkår for verdiskaping i Norge.

HVORFOR ARBEIDER NHO MED DETTE?

- Globaliseringen skjerper konkurransen mellom nasjoner og regioner om investeringer, arbeidsplasser og skatteinntekter. Norske bedrifter har en stadig større del av sin virksomhet utenfor landets grenser. Skal Norge bli foretrukket som lokaliseringsland for investeringer og verdiskaping, må rammevilkårene hevde seg i konkurransen med andre land og regioner.
- Norske myndigheter og internasjonale avtaler fastsetter rammebetingelser for norske bedrifter. NHO skal arbeide for internasjonalt konkurransedyktige rammebetingelser for bedrifter i Norge, og samtidig bedre markedsadgangen globalt for norske bedrifter gjennom bl.a. WTO og EFTAs frihandelsavtaler.
- NHO skal henvende seg til myndigheter både internasjonalt, nasjonalt og lokalt. NHO er høringsinstans i mange saker, og deltar på denne måten i utformingen av norsk politikk. NHO er den eneste organisasjonen i Norge som har næringslivets felles interesser som sin eneste oppgave. Dette gir NHO et spesielt ansvar, en særlig legitimitet og en sterk posisjon i samfunnsdebatten.

DETTE BETYR BLANT ANNET:

- NHO skal bidra til økt oppmerksomhet om norsk næringslivs konkurranseevne, og formidle kunnskap om bedriftenes utfordringer, både nasjonalt, i EU og globalt.
- NHO skal være godt informert om utviklingen i våre konkurrentland og særlig om situasjonen i EU.
- NHO skal samordne næringslivets interesser og prioritere saker overfor myndighetene.
- NHO skal utvikle relasjoner til og allianser med andre som arbeider for konkurransedyktige rammevilkår for næringslivet i Norge.
- NHO skal synliggjøre styringsutfordringene i norsk politikk, og konsekvensene for bedriftene av manglende forutsigbarhet og langsiktighet.

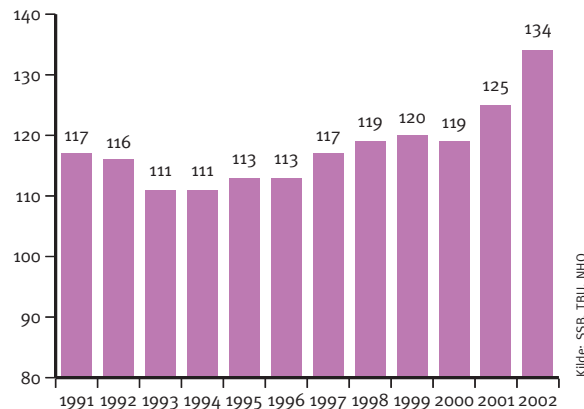
HVORDAN ER SITUASJONEN I DAG?

- De vestlige industrilandene kjennetegnes av høye kostnader. Næringsvirksomhet flyttes til lavkostnadsland.
- De uheldige virkningene av at Norge ikke er medlem av EU blir stadig tydeligere.

- EU-landene arbeider for å bli verdens mest konkurransedyktige og kunnskapsintensive region innen 2010. Det gir Norge en særlig utfordring ved å stå utenfor EU.
- Politisk ustabilitet gir manglende forutsigbarhet.
- Statens oljeinntekter tildekker behovet for reformer for økt produktivitet og effektivitet i både offentlig og privat sektor. Vi må unngå at det oppstår et verdiskapingsgap når statens olje- og gassinntekter etter hvert flater ut og reduseres.
- Innovasjonsgraden i Norge er lav i forhold til konkurrentlandene.
- Norske bedrifter har fått svekkede vilkår for å konkurrere i den globale økonomien, først og fremst fordi andre land har forbedret sine rammevilkår.
- Norge er et lite hjemmemarked. Norske bedrifter har høye transportkostnader for å bringe sine produkter frem til utenlandske markeder. Kombinasjonen av mangelfull infrastruktur og høye transportavgifter øker bedriftenes avstandsulemper.
- Staten står for en vesentlig del av sparingen. Staten er en dominerende eier i næringslivet. Vilkårene for privat eierskap er dårligere enn i mange andre land.

- Norge har betydelige naturressurser, særlig innenfor olje/gass, fisk og vannkraft. Vi har en høyt utdannet befolkning. Vi utnytter disse ressursene for dårlig.
- Konjunkturedgang har ført til økt arbeidsledighet på kort sikt. På lengre sikt vil det være mangel på arbeidskraft på grunn av lave fødselstall og et økende antall eldre i befolkningen.

LØNSKOSTNADER NORGE OG HANDELSPARTNERE

HVA MÅ NHO GJØRE MED DET?

- NHO må være tydeligere, og prioritere færre saker.
- NHO må legge større vekt på å fremme nye løsninger, og mindre vekt på å argumentere mot forslag vi er mot.
- NHO må skape større oppmerksomhet om spørsmål som vedrører næringslivets konkurransevne.
- NHO må bidra til at Norge utvikler en helhetlig strategi for bærekraftig økonomisk vekst og styrket konkurransevne, slik EU har gjort.
- NHO skal være organisasjonen også for det fremtidige næringslivet. Entreprenørskap og innovasjon må prioriteres høyere enn i dag.
- NHO må inngå allianser med andre organisasjoner og fagmiljøer som deler våre mål i viktige næringspolitiske spørsmål.
- Bedriftenes fremtidige behov for arbeidskraft må sikres gjennom omstilling av ledige, mobilisering av uføretrygdede og økt arbeidsinnvandring.
- For å gi næringslivet økt forutsigbarhet og langsiktighet, vil NHO ha en aktiv rolle i debatten om styringsreformer i politikk og forvaltning.

HVA HAR VI OPPNÅDD DE SISTE 2-3 ÅR?

- NHO har bidratt til å skape politisk forståelse for at det var nødvendig å vedta et stramt statsbudsjett for 2003. Lavere rente og svekket kronkurs har bedret betingelsene for verdiskaping i privat sektor.
- Det er vedtatt mer konkurransedyktige rammebetingelser ved at avskrivningssatsene for investeringer i maskiner og utstyr er blitt hevet fra 15 til 20 prosent og ved at investeringsavgiften er fjernet.
- FoU og innovasjon er plassert høyere på den politiske dagsorden. SkatteFUNN-ordningen er innført og utvidet.
- Det er iverksatt flere moderniserings- og effektiviseringstiltak, særlig i kommunal sektor. Flere konkurransevidende regler er fjernet. Kommunene benytter seg i økende grad av anbud og konkurranseutsetting.
- Medvirket til at norsk næringsliv får en utvidet EØS-avtale i lys av utvidelsen i EU.

HVA ARBEIDER VI MED NÅ?

- Nødvendigheten av fortsatt stramme offentlige budsjetter.
- Mer konkurransedyktig bedrifts- og personbeskatning.
- Flere tiltak som kan utløse mer forskning og innovasjon i næringslivet.
- Reform av pensjonssystemet som legger grunnlaget for en bærekraftig økonomisk politikk, stimulerer tilbudet av arbeidskraft og bidrar til økt privat sparing.
- Senke bedriftenes transportkostnader ved økte investeringer i veibygging.
- Større offentlig ansvar for utbygging av bredbåndsnett.
- Bedre næringslivets tilgang på energi både med hensyn til pris og tilgjengelighet. Utnyttelse av naturgass og energieffektivisering står sentralt.
- At EØS-avtalen utnyttes og utvikles på en måte som tjener norske bedrifter best mulig.
- En klimapolitikk som ivaretar konkurranseevnen.
- Et mer næringsvennlig lovverk.
- Få WTO-forhandlingene på sporet igjen etter sammenbruddet på ministerkonferansen i Cancun.

HER SKAL VI VÆRE OM 2-3 ÅR:

- Veksten i offentlige utgifter er lavere enn veksten i BNP for fastlands-Norge. Rentenivå og kronekurs er på konkurransedyktig nivå.
- I flere kommuner og på nye tjenesteområder er innbyggerne gitt reelle brukervalg. Kommunene er mer profesjonelle kjøpere av konkurranseutsatte tjenester.
- Fylkeskommunen i sin nåværende form er under avvikling.
- Pensjonsreformen er gjennomført:
 - Pensjonen er inflasjonsjustert heller enn lønnsjustert.
 - Det er økonomisk lønnsomt å være yrkesaktiv fremfor tidligpensjonering.
 - Deler av folketrygdens tilleggspensjon er fondert.
- Norge er blant de ti mest konkurransedyktige og kunnskapsintensive landene i Europa. Regjeringen utarbeider systematiske konkurranseevnemålinger på sentrale områder for bedriftene.
- Arbeidskrafttilgangen er god. Flere står i arbeid frem til ordinær pensjonsalder. Flere uførepensjonister kommer tilbake i jobb. Det er enklere for bedriftene å hente arbeidskraft ute, også fra ikke-EØS land.
- Et nytt konkurransedyktig skattesystem er på plass. Formuesskatten er avviklet. Marginalskatt for personer er lavere enn 50 prosent. Forbedrede avskrivningssatser.
- Gass er tatt i bruk til energi og nye industrielle formål. Norge er integrert i EUs kvotehandelssystem.
- Den næringsrettede FoU-aktiviteten er økt med 25 prosent.
- Statlig eierskap er redusert.
- Det er igangsatt et investeringsløft i infrastruktur. Bredbåndsnett og motorveistandard på viktigste stamveier prioriteres.
- Ny konkurranselov, ny regnskapslov og endringer i aksjelovene er tilpasset næringslivets behov.
- Det utføres reelle konsekvensanalyser ved utforming av næringslovgiving. Gjeldende lov- og regelverk er forenklet og sanert.

- NHO har fått frem bedriftenes avhengighet av EU-medlemskap. Partienes programmer for stortingsperioden 2005-2009 avklarer deres standpunkt til en ny EU-søknad i perioden.
- WTO-forhandlingene er avsluttet. Norske bedrifter får klart bedre markedsadgang globalt.
- Det er sikret at norsk sokkel forblir et attraktivt investeringsområde.

HER SKAL VI VÆRE I 2013:

- Norge er medlem av EU og har Euro som valuta.
- Norge er blant de fem mest konkurransedyktige og kunnskapsintensive landene i Europa, ved at innovasjon og kommersialisering er vesentlig forbedret.
- Norge har fornyet og forsterket posisjonen som Europas ledende energinasjon.
- Det er politisk oppslutning om at lønnsnivået for offentlig ansatte har betydning for en konkurransedyktig privat sektor.
- Norge skal ha verdens beste og mest effektive offentlige sektor.
- Lavere vekst i offentlige utgifter fører til at knappheten på arbeidskraft har avtatt. Rentene er på nivå med våre konkurrentland.
- Pensjonssystemet er lagt om til større grad av privat sparing. Det offentlige bidrar med inntektssikring for alle. Pensjonssparingen premierer deltakelse i arbeidslivet.
- Det statlige eierskapet i Norge er vesentlig redusert. Det føres en forutsigbar skatte- og avgiftspolitik. Norske bedrifter slipper større belastninger enn bedrifter i konkurrentlandene.
- Norsk lovverk er næringsvennlig og konkurransedyktig.
- Gode vilkår for nyetablering har gjort det attraktivt å skape nye virksomheter. Andelen selvstendig næringsdrivende er like høy som i andre EU-land.
- Det er gjennomført politiske og forvaltningsmessige styringsreformer som bidrar til økt forutsigbarhet og langsiktighet.
- En ny WTO-avtale er gjennomført. Bl.a. har industrilandene avskaffet toll på industrivarer, også fisk. WTO har styrket sin rolle som globalt avtaleverk for internasjonal handel.
- Norsk næringslivs avstandsulempe i forhold til konkurrentlandene er redusert. Bedret infrastruktur gir lavere køkostnader. Flaskehals er fjernet. Transportavgiftene er harmonisert i forhold til europeisk nivå.

NHO og opinionen

En organisasjon som synliggjør den samfunnsmessige betydning av bedriftenes verdiskaping.

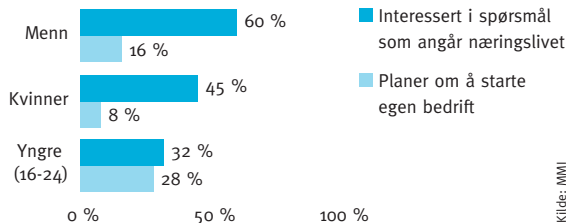
HVORFOR ARBEIDER NHO MED DETTE?

- Det er klar sammenheng mellom verdiskapingen i bedriftene og velferden i samfunnet. NHO representerer små og store bedrifter i hele landet, og over et bredt spekter av bransjer. Nettopp derfor kan ingen annen organisasjon enn NHO fremføre dette budskapet med større troverdighet. NHO er også alene om å arbeide med disse spørsmålene.
- NHOs aktiviteter overfor opinionen er derfor et selvstendig hovedarbeidsområde. Et godt og virkningsfullt opinionsarbeid er avgjørende for å styrke NHOs evne og muligheter til å få gjennomslag for vår politikk og forhandlingsposisjoner.

DETTE BETYR BLANT ANNET:

- Skal vi lykkes med vårt langsiktige opinionsarbeid må det daglige kommunikasjonsarbeidet være troverdig.
- Et godt opinionsarbeid hviler på at vi har et godt omdømme. Vi må vedlikeholde og fornye organisasjonskulturen for å lykkes.
- Et vellykket opinionsarbeid vil også være nyttig for NHO-bedriftene i deres daglige arbeid. Rekruttering av medarbeidere er et eksempel.
- Tre forutsetninger må være til stede for å forstå NHOs syn på forholdet mellom bedriftenes verdiskaping og vår velferd:
 - Forståelse av samfunnsøkonomiske sammenhenger.
 - Evne til å se muligheter i markedsbaserte løsninger.
 - Tillit til bedriftenes vilje til samfunnsansvar.

INTERESSE FOR NÆRINGSLIVET (MMI 1999 FOR NHO)

HVORDAN ER SITUASJONEN I DAG?

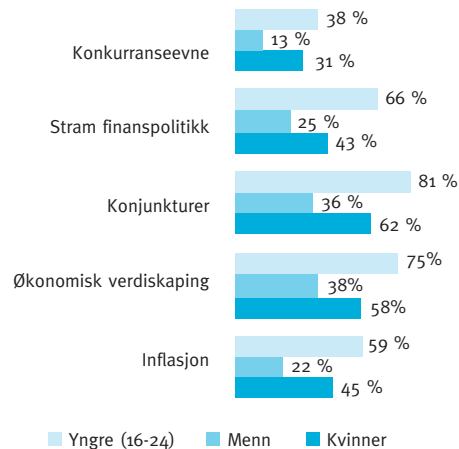
- NHO og norsk næringsliv har betydelige opinionsutfordringer. Dette kommer bl.a. til uttrykk gjennom at:
 - Oljeøkonomien frister til krav om offentlig forbruk. Stadig flere er ansatt i det offentlige eller lever av offentlig pensjon, trygd eller annen støtte.
 - Kvinner er i flertall i høyere utdanning. De vil i økende grad bekle sentrale posisjoner i forvaltning og politikk. Samtidig er det fortsatt få kvinner i ledende posisjoner i næringslivet.
 - Ungdom velger bort utdannelser næringslivet etterspør. Næringslivet viser liten interesse for utdannelser de unge tar.
 - Hovedelementene i NHOs opinionsarbeid i dag er:
 - Næringsliv i skolen og Ungt Entreprenørskap arbeider bredt mot skoleungdom for rekruttering, langsiktig holdningsbygging og økt etablerertilbøyelighet.
 - Tidsskriftet Horisont får viktige opinionsledere og beslutningstakere i tale om grunnleggende problemstillinger for næringslivet.
 - NHOs aktiviteter omkring bedriftenes samfunnsansvar, fra ytre miljø og HMS til etikk, menn-

eskerettigheter og økonomisk kriminalitet, har et betydelig tillitskapende potensial.

- NHOs kampanjer før stortings- og kommunevalg har satt næringslivets vilkår på dagsorden over hele landet.

KUNNSKAP OM ØKONOMISKE UTTRYKK - ANDEL «VET IKKE»

(MMI 1999 FOR NHO)

HVA BØR ENDRES?

- Opinionsarbeidet prioriteres høyere.
- NHO må bli tydeligere på eget budskap og bruke et enklere språk. Vi må spissformulere budskapet når det trengs.
- Opinionsarbeidet konsentreres om to hovedmålgrupper:
 - Skoleungdom og studenter; særlig de som tar sikte på samfunnsroller gjennom verv, aktiviteter eller studievalg.
 - Etablerte opinionsledere: politikere, media, byråkrater, akademikere, næringslivsledere, ansatte i utdanningssektoren og sentrale personer i organisasjonsliv mv.
- Kunnskapene om samfunnsøkonomiske sammenhenger og begreper må styrkes.
- Vi må vri ressurser og kompetanse i retning av å drive opinionsarbeid.
 - Vi må bli flinkere til å nå kvinner og ungdom når vi velger medier og talspersoner.
 - Ansatte og tillitsvalgte i NHO må ha tilstrekkelig kunnskap om næringsliv, samfunnsøkonomi og om NHOs politiske programmer og posisjoner. Alle må ha lett tilgang til fakta, argumenter og bakgrunn.
 - Regionapparatet skal ha NHOs opinionsarbeid som sin hovedoppgave.

HVA HAR VI OPPNÅDD DE SISTE 2-3 ÅR?

- Folks tiltro til NHO har økt.
- Ungt Entreprenørskap har firedoblet antall ungdomsbedrifter på tre år. Deltakere i ungdomsbedrift har fem ganger høyere etablerertilbøyelighet enn gjennomsnittet.
- Næringsliv i skolen er forankret som integrert element i skolenes læreplaner og i offentlige næringsplaner lokalt og regionalt.
- Årskonferansen er blitt et sentralt møtested mellom næringsliv, politikk og samfunn. Her fremmes debatt om viktige forhold for norsk samfunns- og næringsliv.
- Småtinget er en sentral møteplass for ledere i mindre bedrifter og sentrale politikere.
- Tidsskriftet Horisont er etablert som en viktig kanal for å reise debatt om og gi perspektiver på grunnleggende politiske veivalg som setter viktige rammebetingelser for næringslivet.
- Vi har laget en webside, nho.no, som er blitt en effektiv kanal for nyheter og bakgrunn. Antall treff på siden er mer enn doblet siden omleggingen.
- NHO har lagt til rette for økt tillit til næringslivet og styrket sin troverdighet i forhold til bedriftenes samfunnsansvar gjennom flere prosjekter på områder som lederlønn, bedrifter i konfliktområder og næringslivets rolle i bistand til land i sør. Utvalg for etikk og samfunnsansvar er omdefinert og er etablert i rollen som rådgiver for administrasjonen i NHO.
- NHO har styrket sin profil i forhold til å vise at mangfold i arbeidslivet er viktig for verdiskapingen.

HVA ARBEIDER VI MED NÅ?

- Utvikle nye kanaler for å formidle sammenhengen mellom verdiskaping og velferd til NHOs prioriterte målgrupper – ungdom, opinionsledere og kvinner. Nye medier (web) er viktig.
- Synliggjøre NHOs innsats for bedriftenes samfunnsansvar og bærekraftig utvikling.
- Systematisk arbeid i forhold til kommune- og stortingsvalg for å få næringslivets saker på dagsorden i valgkampen.
- Utvikle nye retningslinjer for NHOs støtte til ulike formål («sponsing»).
- Få flere unge til å starte egen virksomhet.

HER SKAL VI VÆRE OM 2-3 ÅR:

- NHO har ytterligere styrket sitt omdømme som en troverdig aktør i norsk nærings- og arbeidsliv. Vi er anerkjent for en troverdig innsats for økt mangfold i arbeidslivet, og er modigere i offentlige debatter om etikk og samfunnsansvar.
- Ungdoms holdninger til næringsliv og markedsløsninger er blitt mer positive.
 - Vi tilbyr kunnskap om økonomi, nærings- og samfunnsliv på web, som brukes av ungdom i videregående skole.
 - NHOs aktivitet gjennom Næringsliv i skolen og Ungt Entreprenørskap brukes i større grad som kanal for NHOs budskap om sammenhengen mellom verdiskaping og velferd.
 - Flere elever og studenter ønsker å starte egen virksomhet. Flere ønsker arbeid i næringslivet.
- NHOs prioriterte saker har preget samfunnsdebatten frem mot valget i 2005. NHO-fellesskapet står samlet om de prioriterte sakene.
- Vi har bidratt til økt kunnskap om EU, og hvordan utenforskapet påvirker norske bedrifter/arbeidsplasser. Bedriftsledere er de viktigste talspersoner i EU-debatten.
- Vi har utviklet pedagogiske modeller for å synliggjøre den enkelte bedrifts bidrag til samfunnet.
- En samlende og lett gjenkjennelig NHO-profil på tvers av alle bransjer gjør opinionsarbeidet enklere.
- En større del av ressursene til regionapparatet blir benyttet til direkte opinionsarbeid.

HER SKAL VI VÆRE I 2013:

- Et betydelig flertall i befolkningen legger til grunn at næringslivets verdiskaping er en forutsetning for velferdssamfunnet. Folk godtar at dette må gjenspeiles i politiske beslutninger.
- Flere enn tidligere er engasjert i den samfunnsøkonomiske debatten, og redegjør for sentrale begreper i den. Særlig gjelder dette kvinner og yngre mennesker.
- Initiativ, arbeidsinnsats og nyskaping verdsettes. Folk ser næringsliv og markedsøkonomi også som en viktig arena for at den enkelte kan virkeliggjøre sine egne drømmer og mål. Andelen i den norske befolkningen som har ønske og vilje til å etablere egen virksomhet, er like høy som i andre land.
- Tilliten til næringslivets evne og vilje til å opptre etisk, miljømessig og sosialt ansvarlig er styrket. I forhold til sosiale og miljømessige utfordringer betraktes lønnsom næringsvirksomhet som en del av løsningen – ikke som en del av problemet. Det er særlig kvinner og yngre menneskers oppfatning som er endret.
- NHOs organisasjon er tilpasset de opinionsmessige utfordringene vi har. Regionapparatet har en viktig, operativ funksjon i arbeidet mot befolkningen rundt i landet.
- NHO har fortsatt jevnt høy tiltro i befolkningen.

NHOs organisasjon

En organisasjon medlemsbedriftene
er stolte av å tilhøre.

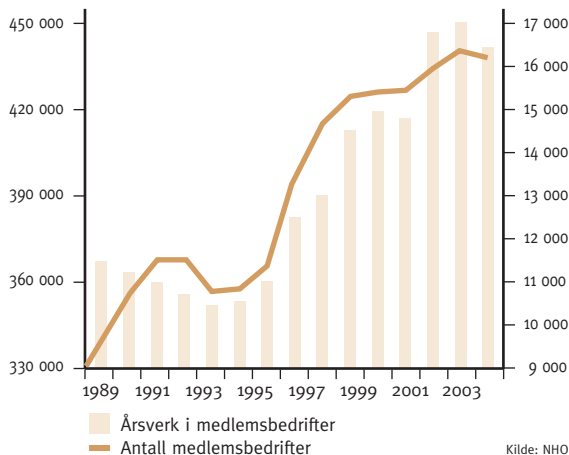
BAKGRUNN

NHOs organisasjon er prinsipielt utformet slik det ble besluttet da NHO ble etablert 1. januar 1989; med en sentral administrasjon, landsforeninger med tilsluttede bransjeforeninger, og regionforeninger.

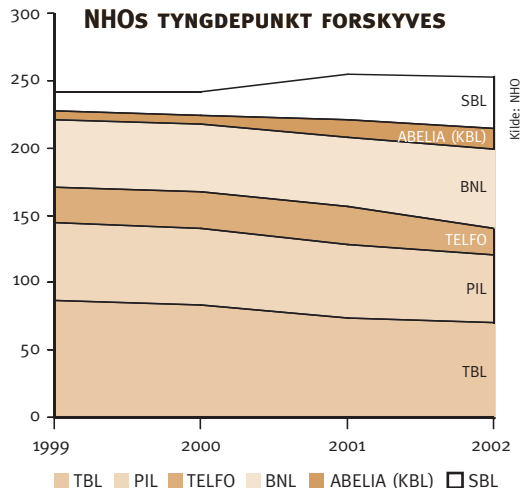
Siden 1989 er landsforeningsstrukturen betydelig endret. Det er også mindre endringer i regionstrukturen. Det er etablert en ansvars- og arbeidsdeling mellom NHO sentralt, landsforeningene og regionforeningene.

NHO ServicePartner er etablert som en felles enhet for administrative tjenester.

KAN NHO FORTSETTE Å VOKSE?

NHOS TYNGDEPUNKT FORSKYVES

37

NHOs organisasjon

HER SKAL VI VÆRE OM 2-3 ÅR:

- NHOs kultur og omdømmeprosess har ført til at visjonen «Vekke nye tanker» og kjerneverdiene «troverdig, modig, tilgjengelig og samspillende» er retningsgivende for tillitsvalgte og ansattes daglige vurderinger og prioriteringer.
- NHO har utviklet sine eiendommer på Majorstuen slik at de har bidratt til økt effektivisering og reduserte driftskostnader for hele NHO-fellesskapet.
- Det er åpnet for konkurranse når det gjelder felles tjenester.
- Det er etablert et systematisk opplæringstilbud for tillitsvalgte.
- Det skal være utredet og konkludert i forhold til en regionalisering av NHOs ytre organisasjon.
- Det er vurdert om NHO-fellesskapet ivaretar medlemsbedriftenes interesser på en kostnadseffektiv og rasjonell måte.
- Arbeidsmiljøfondet er et strategisk virkemiddel for NHO-fellesskapet for å gjennomføre nødvendige reformer og utviklingstiltak på arbeidsmiljøområdet.

HER SKAL VI VÆRE I 2013:

- NHO er respektert som en av de fremste aktører i norsk samfunnsliv.
- NHO skal være organisert slik at kapasitet og kompetanse er konsentrert om de strategiske oppgaver vi skal utføre. De samlede kostnadene ved medlemskap er redusert.

strategi for NHO- fellesskapet 2004-2013

Næringslivets Hovedorganisasjon
Middelthuns gt. 27 • P.b. 5250 Majorstuen, 0303 Oslo
Telefon: 23 08 80 00 • Telefaks: 23 08 80 01 • Internett: www.nho.no